

שמי לא ישלם את המחיר

ואסון לאסון גובר כוחו של ראשיהממשלה החדש

וליצור אווירה של שעת-חירום לאור מית. שרי הליברלים עוסקים, אומנם, במילחמת-מעמדות, ומנסים להכשיל את העלאת המס השולי ל-70 אחוז. אולם אין להעלות על הדעת שהם יתמידו במאבקם לטווח ארוך. לא רק השרים הפופוליסטיים, כמו אהרון אוזן ודויד לוי, תומכים במס הזה, אלא גם שמיר ואנשיו.

יכולת התימרון וההתנגדות של הליברלים אומנם קיימת, והיא גם תגלו, אבל יש לה מגבלות ברורות. שמיר יודע היטב לנצל את המצב המדיני-ביטחוני בלבנון, כדי להשיג

עראפת היא עבורם מופת ברור להצלחת מדיניותם. שמיר היה הראשון שהצביע, עוד לפני הודשים אחרים, על מילחמת האחים הפלסטינית כעל הישג מרשים של הפלישה ללבנון.

הוויכוח הפנימי על דרום לבנון הוא שולי בעיני שמיר, ומכאן גם חוסר-רצונו לדון בכך בשלב הזה בסגירת גשרי האוילי באורח סופי.

שמיר מעוניין עדיין בסדר חדש בלבנון כולה, שיושג בשלבים. תחילה

תכן שבסלונים המהדרים של הישראלי הממוצע בצפון תל-אביב גורים רבים שישראל נקלעה לאחר משרים הקשים בתולדותיה, ויש לי המקשים ברצינות על הדור גדינית-חברתית-כלכלית של הממ" לה, אבל מקורביו של יצחק שמיר זלכים כיום וחוזר-דעת, ומספרים גל מי שמוכן לשמוע שראשי הממשלה החדש מבצר היטב את עמרו הפוליטי.

יש בכך הרבה מהאמת. שמיר מנהיג דר בקאבינט שלו. השרים פשוט ישישים מפני ראשיהממשלה התקף, אינם מעזים להשתולל, כפי שעשו ימנו של מנחם בגין.

העצמים ועתיד-נאצי-מרת, הרבים לנעשה בקריית כך וירון בירושלים, ודעים לספר שהאגדות על מעמדו הרם של יגן בין חבריו היו בעצם ויתום.

שרים רבים נהגו לנצל את רכ" וכוחו (טוב ליכוח) של בגין, להגשים צדים פוליטיים ואישיים, שעמדו גידור בוטה למדיניות הממשלה לרצון ראשה.

כיום אין איש חולם להמרות את צונו של שמיר. פרשת מינויו של גל כהאורגן היתה מעין מיכת ראשיהממשלה. הצלחתו להעביר את

המינוי, למרות הקשיים הפרסונליים והקואליציוניים, היתה מעין סימ-דרר, וציון לכאות.

הממשלה נשלטת כיום על ידי שלושה אנשים חזקים וקנאיים, בעלי אידאולוגיה קר-צדנית ודרך הגשמה ביי צויעסטית. יצחק שמיר, משה ארנס, וגם יגאל כהן-אורגן (למרות שעליו עוד להוכיח את

עצמו כדי להגיע למעמדם של שני חבריו). סועלים בהרמוניה רבה, שאינה מיקרית ואינה חיצונית.

היא נובעת מהעובדה הפשוטה שהם באמת בראש אחד מכל הבחינות. הקנאות המוחלטת לארץ-ישראל השלמה, הנחישות לרתום לצורך זה את כל המשאבים האנושיים והחומריים, השמרנות הבסיסית, הגובלת בפוריטאניות, והמתבטאת במדיניות הדרושה מהאזרחים לשאת בעול הגשמתה — כל אלה הופכים בהדרגה לסימניה-כר ברורים של ממשלת שמיר.

השר היחיד בתוך הקאבינט, המאיים, לפחות באורה תיאורטי, על מעמדם של השלושה, הוא סגן ראשיהממשלה, דויד לוי. עם זאת, לוי אינו יכול להרשות לעצמו לצאת בגלוי נגד שמיר.

כישלון הפופוליוס של יורם ארידור משפיע, כמובן, גם על מעמדו של לוי. מדובר על תבוסתה של אסכולה שלמה, ולא רק על כישלון אישי של שר בלתי-מוצלח. דויד לוי נאלץ להוריד פרופיל, להשלים עם מדיניות כלכלית המנוגדת לאינטרסים של ציבור התומכים הטיבעי שלו.

הציבור הרחב בכללו מוכן לגזירות קשות, והחלק החזק שבו מבוצר היטב

שמיר ביקשו לחסל את אש"ף, כאירגון מדיני מתון ואמין, כדי שיוכלו לשחק את ההתנגדות לכיבוש ולהתנחלויות כגדה המערבית וברצועת עזה, מנקודת-מבט זאת הם שאפו, כמובן, לרחוק את אש"ף לזרועות הסורים, כדי שיאמץ לו עמדות-סירוב, יקבל צבע "פרסוכיטי", ויציע עמדות בלתי-קבילות בעיני כל הציבור הישראלי.

מצוקתו הקשה של יאסר

מפקד הגיירה המערבית בלבנון בראיון ל"במחנה"

צה"ל נקט אמצעים נגד מכוניות חופת בעקבות הפיגועים בביירות

הבותרת בשבועון "במחנה" לא ברגע הנכון

— מכה צבאית לסורים ובעלי-ביתם בביצוע אמריקאי (אולי בסיוע ישראלי ניכר), ואחר-כך הסדר חשאי עם הנשיא האמ"א-אל-אסד, שינציח את חלוקת לבנון.

לא האמלט

שמיר נהנה מאוד מ"שקט תעשייתי" שגורר על עצמו המערך, בהעדר אינסטינקט לפעילות אופוזיציונית, ומחמת חוסר-יכולתו לעצב מדיניות אלטרנטיבית. ראשי המערך מדברים אומנם על נסיגה מלבנון (וכך עשה השבוע בטלוויזיה גם ח"כ אהרן אולמרט מהליכוד), אך ללא תחושת רחיצות כלשהי.

אסילו האסון בלבנון לא גרם למערך לנצל את המאגרים האנושיים העצומים שלו, להוציא את הציבור לרחוב, ולדרוש את התפטרות הממ" שלה. הכל יודעים שהמערך שותף לשיקולים האסטרטגי-טגיים העיקריים של שמיר, רוצה אף הוא במיגור ערסאת ובריתות ארצות-הברית למי עורבות אלימה במרחב.

נאומים, אפילו מוצלחים, במליאת הכנסת, אינם תחליף לפעילות אופוזיציונית של ממש, בתקופה של מפלות מדיניות-ביטחוניות והתמור טטות כלכלית. החמצת ההזדמנות עלי-יד המערך, בעצם ימים אלה, היא מחלל היסטורי מבחינתו.

הציבור לא רק שהתרגל לשמיר בראשי-ממשלה, אלא רואה בצוות שמיר-ארנס-כהן אורגן מעין מטאטא חדש, שאינו אחראי למחדלי קודמיו. בלישכת ראשיהממשלה אמרו השבוע להעולם הזה שיצחק שמיר מתקבל בכל מקום באהרה רבה, ואיש איננו חולם לראות בו אשם לטרגדיות בלבנון, או למפולת מניית-הבנקים.

שמיר אינו שייך לסוג הא-נשים הנשברים מכמה עשרות הרגזים.

המיכנה הפסיכולוגי שלו שונה לחלוטין מזה של בגין, והוא רחוק מרחק שנות-אור מנפשו המיוסרת והתלבטותיו האמלטיות של קודמו. צופי הטלוויזיה נדהמו אולי לראות את אנשי לישכתו של ראשיהממשלה מחייכים ומדושני-עונג, כששמיר ביקר את פצועי צור בנית-החולים רמב"ם בחיפה. אין כל סיבה לתדהמה. מצב-הרוח שם מצויין, בגין החולה הולך ונשכח. שמיר הפך לעובדה, ומדיניותו — לטוב או לרע — תבוצע עד תום.

חיים ברעם ■

במדינה

העם

הכל תלוי בטיב העיתוי

עיתונות-התעמולה של צמרת צה"ל בישר בשימחה: ננקט כל האמצעים.

אך זה פורסם ביום לא-טוב.

עיתונות היא גם עניין של מזל. בפולקלור המיקצועי העולמי זכורים מיקרים רבים שבהם שיבוש המאורעות חומר שנכתב קודם לכן, למשל: ביום מותו של ג'ורג' ה-6, מלך בריטניה, הופיע גליון של שבועון

מפקד הגיירה המערבית בלבנון בראיון ל"במחנה"

צה"ל נקט אמצעים נגד מכוניות חופת בעקבות הפיגועים בביירות

בריטי גדול, כשבמרכזו מאמר-ביקורת חריף על הוד מלכותו, בשל ביקור שעמד לערוך באפריקה הדרומית הגזענית.

השבוע צירף השבועון במחנה פרק לפולקלור זה.

במחנה הוא עיתונות-תעמולה של צמרת צה"ל, ולאחרונה הפך גם עלון תעמולה של ממשלת-הליכוד. משום כך תפקידו נתון מראש: לתרץ, להצדיק, להרגיע.

עורכי במחנה חששו שמא פיצוץ מכונית-התופת בביירות עלול לעורר ראגה בלב החיילים ומישפחותיהם. על כן הביא ידיעה מרגיעה, ששואה את הכותרת: "צה"ל נקט באמצעים נגד מכוניות-תופת בעיקבות הפיגועים בביירות".

כותרת זאת הופיעה בגליון האחרון — ערב פיצוץ מכונית-התופת בצור.

המילחמה

מה קרה לפני שנה?

הגשש הבדווי סיפר: טנדר גדול נכנס לתוך הבניין בצור. זה היה לפני שנה.

האסון במיפקדת-צה"ל בצור אירע בדיוק במלאת שנה להתמוטטות הבניין שבו שכנה אז מיפקדת צה"ל באותה העיר.

אין ספק שמתכנני הפיגוע אכן התכוונו לכך. הם רצו לציין את יום-ההשנה.

בכך עוררו ספקות ישנים, שהיו ורדומים במשך השנה. מה קרה בצור לפני שנה?

קול פנימי. סיבת ההתמוטטות לפני שנה לא נמצאה מעולם. ועדת-החקירה לא מצאה עדות לפיגוע חבלני, אך גם לא יכלה להצביע באורח חד-משמעי על סיבה אחת. הגירסה כאילו נגזר האסון על-ידי התפוצצות מיקרית של בלון גז לא היתה אלא תיאוריה.

השבוע פורסמה עדות על האסון הקודם. העיתוי היה מיקרי לגמרי.

מוסף הארץ פירסם מאמר ארוך על פסל צעיר בשם צבי גולדשטיין, לרגל תערוכה שהוא עומד לערוך במוסיאון תל-אביב. שום דבר לא הועד על כך שהוא מכיל פצצה — תרתי משמע.

באמצע המאמר, שבו פירט האמן את ריעותיו הפוליטיות והאמנותיות, הופיעו כמה שורות שהתייחסו לאסון "צור לפני שנה".

סיפור המראיינים:

בפעם הראשונה גוייס (גולדשטיין) וצורף ליחידתו שעלתה לצור. כשהאטובוס, שלקח אותם, נעצר מול בניינהמישל המפורסם, ירדו כל חברי-ליחידה, ואילו הוא, מאוין לקול (המשך בעמוד 16)